

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 184 w związku z art.32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił A. B. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Za pracę w warunkach szczególnych organ rentowy uznał zatrudnienie A. B. w okresie od 1 września 1979 r. do 30 czerwca 1987 r. Do zatrudnienia w warunkach szczególnych nie uznano wnioskodawcy zatrudnienia od 7 września 1995 r. do 15 października 1995 r. w Odlewni (...) "K.", ponieważ w przedłożonym świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych charakter pracy wskazany przez pracodawcę jest niezgodny z Zarządzeniem nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 30 marca 1985 r. Organ rentowy uznał za udowodnione 27 lat, 8 miesięcy i 25 dni stażu sumarycznego, w tym 7 lat i 10 miesięcy stażu pracy w warunkach szczególnych.

/decyzja ZUS k.25/26 plik I akt ZUS/

W dniu 25 maja 2015 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie sporządzone przez pełnomocnika A. B.. W treści odwołania wskazano, że wnioskodawca był zatrudniony w Odlewni (...) "K." od 25 sierpnia 1977 r. do 31 sierpnia 1995 r. oraz od 7 września 1995 r. do 15 października 1995 r. i w całym tym okresie wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych w/w okresu.

/odwołanie k.2-5/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 24 czerwca 2015 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.8/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. B. urodził się (...) Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/wniosek k.1-8 plik II akt ZUS/

W dniu 17 marca 2015 r. A. B. złożył wniosek o emeryturę, po rozpatrzeniu którego wydano zaskarżoną decyzję.

/wniosek k.1-8 plik II akt ZUS, decyzja ZUS k.25/26 plik I akt ZUS/

Wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku udokumentował ponad 25 lat ogólnego stażu pracy (27 lat, 8 miesięcy i 25 dni), w tym 27 lat, 6 miesięcy i 14 dni okresów składowych.

/bezsporne/

Wnioskodawca udokumentował 7 lat, 10 miesięcy (organ rentowy do zatrudnienia w warunkach szczególnych zaliczył okres zatrudnienia wnioskodawcy od 1 września 1979 r. do 30 czerwca 1987 r.) stażu pracy w warunkach szczególnych.

/bezsporne/

A. B. zatrudniony był w Odlewni (...) w okresie od 25 sierpnia 1977 r. do 31 sierpnia 1995 r. oraz od 7 września 1995 r. do 15 października 1995 r.

/świadcstwo pracy k.10 plik I akt ZUS/

W okresie od dnia 31 stycznia 1989 r. do dnia 1 stycznia 1990 r. wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego.

/świadcstwo pracy k.7 plik I akt ZUS/

W okresie od 1 lutego 1989 r. do 31 grudnia 1989 r. A. B. wykonywał obowiązki wytapiacza na budowie eksportowej w NRD.

/świadcstwo pracy k.8 plik I akt ZUS , zeznania świadka A. P. min.00:03:45 oraz wnioskodawcy min.00:11:16 protokołu rozprawy z dnia 12 stycznia 2016 r./

Świadcstwo pracy z dnia 16 października 1995 r. wskazuje ,że wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okresie od 1 września 1979 r. do 30 czerwca 1987 r. oraz od 7 września 1995 r. do 15 października 1995 r. na stanowisku wytapiacza , kontrolera jakości.

/świadcstwo pracy k.10 plik I akt ZUS/

Wnioskodawca został zatrudniony w w/w zakładzie pracy w dniu 25 sierpnia 1977 r. i powierzono mu wówczas obowiązki tokarza – konserwatora w dziale kontroli i jakości Laboratorium.

Z dniem 1 września 1979 r. wnioskodawcy powierzono obowiązki wytapiacza na oddziale doświadczalnym.

Z dniem 1 stycznia 1980 r. wnioskodawcy powierzono obowiązki wytapiacza na wydziale wytapialni.

Z dniem 1 września 1982 r. wnioskodawcy powierzono obowiązki kontrolera jakości w dziale kontroli jakości.

Z dniem 1 lipca 1984 r. wnioskodawcy powierzono obowiązki kontrolera jakości brygadzysty w dziale kontroli jakości.

Z dniem 1 lutego 1986 r. wnioskodawcy powierzono obowiązki kontrolera jakości brygadzysty w Laboratorium.

Z dniem 1 lipca 1987 r. wnioskodawcy powierzono obowiązki tokarza – konserwatora brygadzysty w Laboratorium.

Z dniem 7 września 1995 r. wnioskodawcy powierzono obowiązki kontrolera jakości w dziale kontroli jakości.

/angaże – dokumentacja pracownicza k.21/

W spornym okresie pracy w Odlewni (...) (tj. od 25 sierpnia 1977 r. do 31 sierpnia 1979 r. , od 1 lipca 1987 r. do 30 stycznia 1989 r. , od 2 stycznia 1990 r. do 31 sierpnia 1995 r. oraz od 7 września 1995 r. do 15 października 1995 r.) wnioskodawca zajmował się kontrolą wytapianego w zakładzie żeliwa. A. B. (pomimo określenia w angażach stanowiska pracy jako tokarza – konserwatora) sprawdzał skład chemiczny wytopu , jego wytrzymałość oraz twardość. W celu prawidłowego wykonania powierzonych mu obowiązków wnioskodawca używał tokarki (wnioskodawca toczył próbkę , zrywał ją , a także badał jej rozciągliwość). Wszystkie obowiązki pracownicze wnioskodawca wykonywał na hali produkcyjnej i tym samym był narażony na tożsame warunki pracy jak pozostali pracownicy. A. B. wykonywał obowiązki pracownicze w wymiarze co najmniej 8 godzin dziennie. Wnioskodawca oprócz typowych dla jego stanowiska obowiązków pracowniczych wykonywał obowiązki brygadzysty (był dodatkowo odpowiedzialny za ciągłość pracy), ale nie wpływało to zasadniczo na jego podstawowe obowiązki. A. B. po zakończeniu pracy zajmował się konserwacją maszyny na której wykonywał obowiązki pracownicze.

/zeznania świadków : Z. J. min. 00:05:22 , E. G. min. 00:19:56 protokołu rozprawy z dnia 10 listopada 2015 r. ,A. P. min.00:03:45 oraz wnioskodawcy min.00:11:16 protokołu rozprawy z dnia 12 stycznia 2016 r./

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy oraz zeznania odwołującego się i zgłoszonych przez niego świadków. Zeznania świadków

Sąd ocenił jako wiarygodne, gdyż są spójne i korespondują z zeznaniami wnioskodawcy. Wskazać należy, że Z. J., E. G. oraz A. P. pracowali z wnioskodawcą w spornym okresie pracy w Odlewni (...) w K. . Odnosząc się zaś do pracy wnioskodawcy za granicą wskazać należy, że zgromadzona dokumentacja w postaci świadectwa pracy wskazuje jakie obowiązki wykonywał wnioskodawca, a nadto wskazać należy, że posiadał on stosowne doświadczenie zawodowe, aby wykonywać obowiązki wytapiacza.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 748, z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku (art. 196 ustawy) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 i 2 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego 15 listopada 2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

Dla oceny, czy wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach, ma znaczenie rodzaj powierzanej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Takie stanowisko wielokrotnie zajmował także Sąd Najwyższy (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 22 stycznia 2008 roku, sygn. akt I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75; z dnia 6 grudnia 2007 roku, sygn. akt III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 4 października 2007 roku, sygn. akt I UK 111/07; z dnia 19 września 2007 roku,

sygn. akt III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 14 września 2007 roku, sygn. akt III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że w spornym okresie czasu pracy w Odlewni (...) w K. (tj. od 25 sierpnia 1977 r. do 31 sierpnia 1979 r., od 1 lipca 1987 r. do 30 stycznia 1989 r., od 2 stycznia 1990 r. do 31 sierpnia 1995 r. oraz od 7 września 1995 r. do 15 października 1995 r.) wnioskodawca wykonywał obowiązki związane z kontrolą jakości wykonywanych w zakładzie pracy odlewów. Co istotne, wnioskodawca w spornym okresie wykonywał obowiązki w wydziałach, których nazwa wskazywała jednoznacznie jakimi czynnościami zajmują się zatrudnieni tam pracownicy. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że nazwa stanowiska (tj. tokarz - konserwator) nie odpowiadała rzeczywistym obowiązkom wykonywanym przez wnioskodawcę. Oczywistym natomiast jest, że wnioskodawca obsługiwał tokarkę, ale było to niezbędne narzędzie do sprawdzenia czy wytworzony odlew spełnia normy jakościowe. Wnioskodawca wykonywał obowiązki stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na jego stanowisku pracy.

Na marginesie dodać należy, że przeprowadzone postępowanie wykazało, że wnioskodawca wykonywał w spornym okresie pewne czynności niezwiązane z kontrolą jakości (obowiązki brygadzysty czy też konserwacja tokarki), ale z uwagi na ich częstotliwość nie mają one wpływu na nabycie przez niego uprawnień emerytalnych w obniżonym wieku. W tym miejscu wskazać należy, że przepisy dotyczące przyznawania emerytury w obniżonym wieku powinny być ściśle interpretowane, tak jednocześnie ich wykładania nie może być na tyle skrajna i restrykcyjna, by prowadziła do absurdalnej sytuacji, gdy za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach uznaje się tylko i wyłącznie czynności wymienione w wykazie A załącznika do cytowanego wyżej rozporządzenia, wykonywane ciągle przez cały obowiązujący pracownika czas pracy, bez jakichkolwiek przerw i bez wykonywania innych czynności, które są jednak immanentnie związane ze stanowiskiem pracy zajmowanym przez ubezpieczonego. Takie przyjęcie uniemożliwiłoby w praktyce przyznanie komukolwiek prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze z tego względu, że żaden z ubezpieczonych nie spełniałby takich wymogów. /por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 lutego 2012 r., sygn. akt III AUa 1644/11/

Reasumując, całokształt zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego pozwala zdaniem Sądu stwierdzić, iż praca wykonywana przez wnioskodawcę w okresach od 25 sierpnia 1977 r. do 31 sierpnia 1979 r., od 1 lipca 1987 r. do 30 stycznia 1989 r., od 2 stycznia 1990 r. do 31 sierpnia 1995 r. oraz od 7 września 1995 r. do 15 października 1995 r. była pracą wykonywaną w warunkach szczególnych wymienioną w dziale XIV, poz. 24 wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. (kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.) Ponadto wszelką wątpliwość w Odlewni (...) wykonywane były prace wymienione w wykazie (odlewanie staliwa, żeliwa, metali nieżelaznych i rur – dział III, poz. 22 obsługa żeliwiaków, rozlewni i ich urządzeń pomocniczych).

W ocenie Sądu także okres pracy wnioskodawcy na stanowisku wytapiacza na budowie eksportowej w NRD powinien zostać zaliczony do pracy w warunkach szczególnych. Świadczenie pracy jakie otrzymał wnioskodawca wskazuje jednoznacznie na charakter jego pracy, a nadto podnieść należy, że w momencie rozpoczynania pracy za granicą dysponował on niezbędnym doświadczeniem w tym zakresie. W ocenie Sądu wnioskodawca wykonywał obowiązki określone w dziale III, poz. 22 wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r.

Wyżej przytoczone ustalenia pozwalają przyjąć, iż wnioskodawca legitymuje się zarówno wymaganym ogólnym stażem pracy jak i ponad 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, ukończył wymagany wiek, co uprawnia go do wcześniejszej ze względu na wiek emerytury.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał A. B. prawo do emerytury od dnia 1 marca 2015 roku.

Sąd zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz A. B. kwotę 120,00 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 §1 k.p.c. Wysokość wynagrodzenia została ustalona na podstawie § 12 ust. 2 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 roku Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz.461 z późn. zm.).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS, któremu udzielić zgody na wypożyczenie akt rentowych.